Europa-Parlamentet
2024-2029

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender
Formanden

21.11.2024

Johan Van Overtveldt
Formand
Budgetudvalget
BRUXELLES

Om: Udtalelse om mobilisering af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen for Afskedigede Arbejdstagere på baggrund af en ansøgning fra Belgien – EGF/2024/002 BE/Limburg maskiner og papir (2024/0286(BUD))

Kære formand

I forbindelse med ovennævnte procedure fik Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender til opgave at afgive en udtalelse til Deres udvalg og vedtog at fremsende sin udtalelse i form af en skrivelse.

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender behandlede spørgsmålet på sit møde den 21. november 2024. På samme møde vedtog det at forelægge Budgetudvalget, som er korresponderende udvalg, nedenstående udtalelse.

Med venlig hilsen

Li Andersson

UDTALELSE

A. der henviser til, at Belgien den 19. juli 2024 indgav en ansøgning om mobilisering af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen for Afskedigede Arbejdstagere (EGF) i overensstemmelse med artikel 8, stk. 1, i forordning (EU) 2021/691 (EGF-forordningen) i forbindelse med afskedigelser af arbejdstagere i de økonomiske sektorer, der er klassificeret under NACE rev. 2, hovedgruppe 17 (Fremstilling af papir og papirvarer) og hovedgruppe 28 (Fremstilling af maskiner og udstyr) i NUTS 2-regionen Provincie Limburg (BE22) i Belgien;

B. der henviser til, at de belgiske myndigheder indgav ansøgningen i medfør af interventionskriteriet i artikel 4, stk. 2, litra c), i EGF-forordningen som forudsætter aktivitetsophør for mindst 200 afskedigede arbejdstagere i løbet af en referenceperiode på fire måneder (i dette tilfælde i perioden fra den 31. december 2023 til den 30. april 2024) i virksomheder, der alle er aktive inden for samme eller forskellige økonomiske sektorer, som defineret på NACE rev. 2-niveau, og som befinder sig i samme region på NUTS 2-niveau i en medlemsstat; der henviser til, at Kommissionen efter en vurdering af denne ansøgning i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i EGF-forordningen konkluderede, at betingelserne for tildeling af økonomisk støtte fra EGF er opfyldt;

C. der henviser til, at ansøgningen vedrører 681 afskedigede arbejdstagere (støtteberettigede modtagere), hvis aktivitet er ophørt i ovennævnte økonomiske sektorer;

D. der henviser til, at Kommissionen den 5. november 2024 vedtog et forslag til afgørelse om mobilisering af EGF til fordel for Belgien for at støtte reintegrationen på arbejdsmarkedet af 632 tiltænkte støttemodtagere;

E. der henviser til, at de begivenheder, der gav anledning til afskedigelserne i papirsektoren, er en beslutning truffet af Sappi Group (Sappi) om at indstille produktionen i Lanaken og lukke anlægget; der henviser til, at den vigtigste årsag hertil er den faldende efterspørgsel efter grafiske produkter som følge af den øgede digitalisering og den deraf følgende stigende overkapacitet i den europæiske industri for træfrit coated papir (på 15 år er den europæiske WCP-industris kapacitet faldet med 50 % til 4,6 mio. ton i 2023); der henviser til, at dette resulterede i 567 afskedigelser;

F. der henviser til, at antallet af ledige industrielle arbejdspladser i Limburg faldt med 15 % i 2023 i forhold til det foregående år; der henviser til, at de begivenheder, der har givet anledning til afskedigelserne i maskinsektoren, er Purmos beslutning om at indstille produktionen af 50 mm panelradiatorer i anlægget i Zonhoven og lukke den pågældende produktionslinje; der henviser til, at årsagen til at indstille produktionen er det kraftige fald i efterspørgslen efter panelradiatorer i Unionen i forbindelse med den stigende efterspørgsel efter alternative varmesystemer, såsom varmepumper og lavtemperatursystemer, der skyldtes stigende gaspriser som følge af den russiske angrebskrig mod Ukraine og de deraf følgende ændringer i forbrugernes købsvaner samt dekarboniseringen af bygninger og industrien med henblik på at reducere energiforbruget; der henviser til, at dette resulterede i 114 afskedigelser;

G. der henviser til, at de afskedigede arbejdstagere primært befinder sig i Lanaken (83 %) og Zonhoven (27 %), således at provinsen Limburg i Flandern er det område, der er berørt mest af afskedigelserne; der henviser til, at arbejdsmarkedet i Lanaken og i Zonhoven er dårligere stillet end i Limburg i sin helhed eller i Flandern; der henviser til, at forholdet mellem den erhvervsaktive befolkning og de ledige job er 49 % i Lanaken og 55 % i Zonhoven, dvs. mellem 19 og 13 procentpoint lavere end i Limburg (68 %) og mellem 24 og 18 procentpoint lavere end i Flandern (73 %); der henviser til, at forholdet mellem jobsøgende og ledige stillinger i Lanaken og dets omkringliggende område (Maasland) desuden er 4,5 (ca. det dobbelte af andelen i Flandern); der henviser til, at en omstruktureringshændelse i Nederlandene også havde en negativ indvirkning på arbejdsmarkedet i Maasland, idet den nederlandske bilproducent VDL rapporterede om et tab på ca. 2 000 arbejdspladser pr. 1. marts 2024 på produktionsanlægget i Born, hvoraf 700 var grænsearbejdere med bopæl i Maasland;

H. der henviser til, at Belgien har tilkendegivet, at den samordnede pakke af individualiserede tilbud er blevet udarbejdet i samråd med arbejdsmarkedets parter, jf. artikel 7, stk. 4, i forordning (EGF) 2021/691; der henviser til, at fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer deltager i den offentlige arbejdsformidlingers aktiviteter i Flandern (VDAB) på alle niveauer;

I. der henviser til, at EGF ikke må overstige et maksimalt årligt beløb på 30 mio. EUR (i 2018-priser), jf. artikel 8 i Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027;

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer derfor Budgetudvalget, som er korresponderende udvalg, til at indarbejde følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. minder om, at formålet med EGF er at udvise solidaritet med støttemodtagerne og yde dem støtte; mener, at den økonomiske støtte fra EGF primært bør rettes mod aktive arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger og individualiserede tilbud, der tager sigte på hurtigt at reintegrere støttemodtagerne i anstændig og bæredygtig beskæftigelse inden for eller uden for deres oprindelige aktivitetssektor; understreger vigtigheden af at gøre arbejdstagerne parate til og støtte dem i forbindelse med den hårdt tiltrængte grønne og digitale omstilling af den europæiske økonomi og det europæiske samfund; gør i den forbindelse på ny opmærksom på den vigtige rolle, som Unionen spiller, herunder gennem EGF, med hensyn til at bidrage til finansieringen af de nødvendige kvalifikationer til den retfærdige omstilling i overensstemmelse med den europæiske grønne pagt;

2. er enigt med Kommissionen i, at betingelserne i artikel 4, stk. 2, litra c), i EGF-forordningen er opfyldt, og at Belgien derfor er berettiget til den økonomiske støtte på 704 135 EUR, som det har anmodet om, i henhold til nævnte forordning, hvilket svarer til 60 % af de samlede omkostninger på 1 173 559 EUR, der omfatter udgifterne til individualiserede tilbud på 1 126 559 EUR samt udgifter til forberedende arbejde, forvaltning, oplysning, offentlig omtale samt kontrol- og rapporteringsaktiviteter på 47 000 EUR; minder om, at Belgien i overensstemmelse med EGF-forordningen er berettiget til en maksimal medfinansieringssats på 85 % af de samlede omkostninger;

3. bemærker, at de virksomheder, som gennemfører afskedigelser, har overholdt den belgiske lov om kollektive afskedigelser, som fastsætter en obligatorisk procedure for information og høring af arbejdstagernes repræsentanter; glæder sig over, at Belgien har meddelt, at de første informationsmøder for arbejdstagerne begyndte den 26. december 2023, og at beskæftigelsesenhederne fulgte umiddelbart efter afskedigelserne, og at VDAB allerede den 13. marts 2024 organiserede en jobmesse i Lanaken for tidligere arbejdstagere i Sappi og Purmo med deltagelse af ca. 20 virksomheder;

4. bemærker de afskedigede arbejdstageres profil, hvoraf en tredjedel er 55 år eller derover, og 30 % er kortuddannet, og er af den opfattelse, at arbejdstagerne i betragtning af den faldende tendens i ledige stillinger og den geografiske fordeling heraf derfor vil have behov for yderligere skræddersyet støtte til at klare overgangen til beskæftigelse;

5. fremhæver, at Belgien har bekræftet, at de EGF-støttede foranstaltninger ikke vil modtage økonomisk støtte fra andre af Unionens finansielle instrumenter;

6. bemærker, at de individualiserede tilbud til arbejdstagerne er sammensat af følgende foranstaltninger: a) rådgivning inden for intervention af social karakter, b) vejledning og erhvervsvejledning, c) støtte til aktiv jobsøgning, d) videreuddannelse, omskoling og erhvervsuddannelse samt e) uddannelse på arbejdspladsen; understreger, at der i betragtning af de tiltænkte støttemodtageres alder og uddannelsesprofil bør tages hensyn til disse gruppers særlige behov, når der ydes individualiserede tilbud;

7. understreger navnlig betydningen af artikel 7, stk. 2, i EGF-forordningen, som kræver, at den samordnede pakke tager højde for fremtidige arbejdsmarkedsperspektiver og efterspurgte færdigheder, som er forenelige med overgangen til en ressourceeffektiv og bæredygtig økonomi og med særligt fokus på formidling af de færdigheder, der kræves i den digitale industrielle tidsalder; glæder sig over, at VDAB's standardstøtte til afskedigede arbejdstagere omfatter digitale værktøjer og uddannelse i digitale færdigheder samt i de færdigheder, der kræves i en ressourceeffektiv økonomi;

8. minder om muligheden for særlige, tidsbegrænsede foranstaltninger inden for den samordnede pakke, hvilket bl.a. omfatter udbetaling af børnepasningsydelser som fastsat i artikel 7, stk. 2, litra b), i EGF-forordningen for at lette jobsøgendes deltagelse i de foreslåede aktiviteter.